

Gatelangs

Natteravnene - Gatelangs siden 1990
Nummer 4 - desember 2014 - 13. årgang

**Tema:
Generasjoner**

SENIORPATRULJEN:

POPULÆRE I GATEBILDET

TRE GENERASJONER:

LÆRER AV HVERANDRE

Tenkte jeg skulle sjangle

hjelpeløs rundt uten å

vite hvor jeg går i natt.

Kunne du hjulpet meg med det?

Ja, klart det!

**Du vet aldri hva du sier ja til når du sier ja til å lange.
Ikke kjøp alkohol til mindreårige.**

VINMONOPOLET

Gatelangs

ISSN 1893-899x

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom
gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen
gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Per Frederiksen • vinceweb.no

TRYKK:

Zoom Grafisk • Drammen

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as
Telefon: 22 90 71 90

BESØKSADRESSE:

Storgata 28, 0184 OSLO

POSTADRESSE:

Natteravnene Oslo,
Pb 9402 Grønland,
0135 OSLO
Telefon: 23 00 21 20

gatelangs@natteravnene.no

www.natteravnene.no

www.facebook.com/natteravnene1

twitter.com/ravnene

Trykksak

241 501

Zoom Grafisk,
Drammen, har rett til
å benytte svanemerket
på sine trykte
produkter.

«Hei bestemor, så flink du er!»

Natteravnene engasjerer alle generasjoner. Derfor har vi valgt generasjoner som tema for denne utgaven. Her kan du blant annet møte Turid, som var adressat for kommentaren i overskriften. Turid er en av våre voksne natteravnere som har vært med oss lenge nok til at hun nå tilhører en annen generasjon enn da hun begynte i 1993.

I Natteravnene ser vi tydelig nytteverdien av å ha vandrere fra flere generasjoner. Mens våre yngste natteravnere er kjent med utesteder og ungdommens atferdsmønster, har de eldste gjennom sin livserfaring lettere for å nå igjennom til mennesker i en vanskelig livssituasjon.

Også i Politiet vet man å sette pris på mangfoldighet hva generasjoner angår. På Grønland politistasjon har de en egen seniorpatrulje, bestående av godt voksne politifolk som har valgt å stå lenger i tjeneste enn etatens ordinære pensjonsalder tilsier. Gatelangs har vært med dem ut på en god gammeldags fotpatrulje med høy «Bastian-faktor»

I denne utgaven kan du også møte gründerne Anne Stine og Christina og deres forretningside som fremmer kontakt på tvers av generasjonene.

God vandring!

Innhold

Leder	3
Landet rundt	5
Seniorpatruljen – populær og viktig	6
Tre generasjoner natteravnere	8
Trygghet for alle generasjoner	10
En flott møteplass	16
Natteravnjubileum i Tromsø	18
Et tryggere samfunn	20
Balder – bobil i tjeneste	22
Portrett: Natteravnene i Nes/Årnes	28
Portrett av en natteravn	31
Fra arkivet: Mat til kalde kvelder	32
Ungdommens stemme	34

Elvelangs. Se side 28

Neste Gatelangs kommer i mars.
Frist for innspill er 1. februar 2015

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø
eller i din natteravngruppe
som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til
gatelangs@natteravnene.no

Natteravnner landet rundt...

Svolvær, Kabelvåg

I overkant av 12 år var Natteravnene å finne i gatene i Svolvær og Kabelvåg. Hver fredag og lørdag kveld var de «gulkledde» tilgjengelig for ungdommen. Nå er det halvannet år siden sist, melder Lofotposten. Ole-Petter Refsahl ved Frivillighetssentralen i Vågan forteller at ordningen ikke har vært oppe og gått siden i fjor vår, fordi det nesten ikke var ungdom å se ute i gatene. Alt utstyret er imidlertid på plass, slik at de kan starte opp igjen når som helst. De ønsker gjerne tilbakemeldinger med tanke på behovet for natteravnner i gatene.

Trondheim

Nettstedet forbygging.no melder om mindre fyll og bråk under årets fadderuker rundt om i landet. Studentene selv får mye av æren, men også Natteravnene har bidratt. For eksempel deltok over 200 frivillige studenter og ansatte under årets fadderuke i Trondheim. Ordningen kom i stand etter tidligere erfaringene fra Bergen. I tillegg til å dele ut mat og vann, bidro fadderne med hjelp, veibeskrivelser og svar på spørsmål. Fadderordningen har hatt et godt samarbeid med dørvaktene ved utestedene,

Bergen

Natteravnene i Bergen var med under en stor markering av «Verdens overdosedag» 31. august. Byrådsleder Ragnhild Stolt-Nielsen innledet, deretter var det appeller fra ulike organisasjoner, blant annet fra Landsforbundet mot Stoffmisbruk. Markeringen fikk veldig stor oppslutning, skriver Natteravnene i Bergen på sin Facebook-side.

Tananger, Sola

Ingen ønsker å overta Natteravnene i Tananger etter dagens styre, som har sittet i mange år. Derfor legges hele ordningen ned, melder Solabladet.no. Natteravnene i Tananger gikk dermed sine siste turer før sommerferien. Fra og med skolestart i høst var det slutt. Inger Marie Meling og Per Sverre Årthun, som har vært to av de store pådriverne, er usikre på om det er behov for natteravnner i Tananger eller om bygden nå mister en trygghet i dette.

Tynset

Natteravnner i Tynset måtte første helgen i oktober trå til og varsle politiet på grunn av bråk i gatene, melder avisa Arbeidets rett. Blant annet ble en mann skallet i ansiktet og kjørt til legevakta. Han ble ikke alvorlig skadet, men forholdet ble anmeldt.

Sarpsborg

Takket være en innflyttet ildsjel, blir Natteravnene synlige i bybildet i Sarpsborg igjen første november, melder sa.no. Også politiet setter stor pris på at Natteravnene kommer i gang igjen etter ett års fravær. Det er den innflyttede ildsjelen Per Arne Johnsen fra Oslo, som nå har tatt initiativet. Han har lang erfaring fra å gå natteravn i hovedstaden.

SENIORPATRULJEN

populær og viktig

Mange klager på at det er lite synlig politi i gatene og fotpatruljer hører til sjeldenhetene i Oslo sentrum. Det var imidlertid før Seniorpatruljen ble dannet i 2009. De er ute i gatene hele uka, de tar seg tid og snakker med folk – og er ønsket velkommen av folk i alle aldre.

Tekst og foto: Anette Haugen

De er for tiden fem stykker, de går som regel ut to og to, og de har en ettertraktet jobb. Etter at flere hadde snakket om det i lengre tid, var det omsider visepolitimester Roger Andresen som tok beslutningen og iverksatte Seniorpatruljen i 2009.

Tiltaket var så velkomment at de allerede samme år fikk tildelt prisen «Årets seniorinitiativ 2009».

– Jeg blir 60 år nå og pensjonerer meg om ei uke. Egentlig kunne jeg pensjonert meg da jeg fylte 57, men jeg valgte i stedet å søke meg over til Seniorpatruljen. Der har jeg nå vært i fem og et halvt år, siden den ble opprettet. Det er en flott måte å avslutte karrieren på. Det er blitt populært å søke seg hit, sier Tommy Bruland.

Forebyggende trygghet

I tillegg til at Seniorpatruljen er populær som arbeidsplass, gjør de også en svært velkommen jobb. Seks dager i uka tar minst to av dem på seg uniformen og vandrer rundt i Grønland krets, noe som inkluderer både store deler av Oslo sentrum, Vaterland og Grünerløkka. De får masse ros på veien. Folk i alle aldre stopper og spør – og uttaler hvor flott det er å se dem.

– Det vi driver med er forebyggende trygghetsarbeid for alle generasjoner. Samtidig

som mange eldre mennesker synes det er betryggende å se godt voksne politifolk ute i gatene, har vi god dialog med de unge. De ser at vi ikke er 25 år lenger og det gir respekt. Det er en positiv faktor å kunne snakke med ungdom. Det finnes riktig nok noen som slenger litt med leppa, men da er det stort sett for å være morsomme eller tøffe seg, sier Tommy Bruland.

Han er klar på at Seniorpatruljen gjør en viktig jobb. Det er ikke på grunn av viljen at det knapt eksisterer fotpatruljer i politiet lenger. Det går på ressurser. Tidligere hadde sjefene hans kanskje 70–80 politifolk å ta av på vaktene, nå er de ofte nede i 15–20. Da må bilpatruljene prioriteres, for de er mer mobile om alvorlige ting skjer og de må rykke ut.

Slipper papirarbeid

At Seniorpatruljen er så populær også innad i politiet har flere årsaker. De som jobber her har til sammen en utrolig mengde erfaring. De har jobbet med narkotika, vold, voldtekter, ran og annen alvorlig kriminalitet i mange år. Med alderen begynner flere å bli slitne av sene skiftordninger og alt papirarbeidet som følger med når forbrytelsene skal oppklares.

Flere har søkt seg hit, men fått nei fordi det

ikke er ressurser til en større gruppe. Å være med i Seniorpatruljen er en behagelig og hyggelig tjeneste. De har stor frihet, for det meste dagskift, noen kveldsskift og mange synes det er hyggelig å komme tilbake ut i tjenesten der de er synlige og snakker med vanlige folk.

– Kommer vi borti hendelser og oppdager alvorlig kriminalitet må vi selvfølgelig ta tak i det og rapportere det. Men det er ikke vår prioriterte oppgave å produsere straffesaker. Da blir vi bare sittende med papirarbeid igjen, forklarer den snart pensjonerte politimannen.

– Jeg har jobbet skift i 25 år, og søkte meg til Seniorpatruljen for å slippe sene netter og alt papirarbeidet. Det er kjempepositivt å være med her, sier også Per-Åge Larsen, en av de andre i patruljen. Han har ikke vært med siden starten, men har til gjengjeld noen år igjen i tjeneste før han pensjonerer seg. I dag skal han ut å patruljere sammen med Tommy Bruland.

Innom parkene

Formiddagen Gatelangs får lov å være med ut på patrulje er det strålende sol, men etter en lang og varm høst, har temperaturen sunket ganske kraftig over natta. Det merkes lett på at det er mindre folk ute i flere av parkene, der det vanligvis kan

Bekymret: Tone Strand Muss er ute og lufter Embla (10) hver dag. Hun er bekymret for en hundevenn hun ikke har sett på litt tid og ber Tommy Bruland og Per-Åge Larsen om hjelp.

være ansamlinger av folk som drikker en del allerede tidlig på formiddagen. Parkene er en viktig del av områdene Seniorpatruljen er innom. Ikke at de som er der nødvendigvis gjør noe alvorlig galt eller plager andre, men blir gruppen stor, skremmer de bort naboer, folk som er ute og lufter hunden og foreldre med barnevogner. Alle skal føle at det er ålreit å bruke parkene.

Per-Åge Larsen og Tommy Bruland står av

en prat med en person de kanskje tror røyker noe ulovlig, men det viser seg at alt er i orden. Han benytter i stedet for samtalen til å spørre om en sak han lurer på – og får råd på veien. Vi går også forbi Frelsesarmeens lokaler og får hyggelige tilrop og smil fra flere som har vært inne og fått litt mat og varme.

Bekymret hundevenn

«Har dere nøkler? Har dere mulighet for å

sjekke ut en leilighet?» Spørsmålet kommer fra en dame som er ute og lufter hunden sin. Hun er bekymret for en hundevenn hun ikke har sett på tre uker. Hun pleier å treffe ham ute med hunden og han pleier også å sitte på verandaen.

Seniorpatruljen har naturligvis ikke nøkler, men en nabo kommer akkurat ut. Hun låser dem inn i oppgangen slik at de kan få ringt på. Heller ikke hun har sett naboen på lenge. Det viser seg at leiligheten er plombert, så politiet har nok vært der. Det er vanskelig å si hva som har skjedd, men Per-Åge og Tommy lover å følge opp når de kommer tilbake på stasjonen. De takker for at hun bryr seg.

Vi fortsetter videre ned mot sentrum. En hyggelig jentegjeng som opprinnelig kommer fra Irak, men som bor i Danmark, spør pent om de kan få ta et bilde med de to uniformerte politimennene. De stiller selvfølgelig opp. I turistsesongen er det enda mer vanlig at de må stille opp på foto-shots. Ellers blir de ofte spurt om veien og fungerer litt som turistguider. De burde egentlig hatt en ipad til å vise veien på, men telefonen duger også til kartvisning.

Stille formiddag

Runden vår foregår i stillhet uten alvorlige hendelser. Det vil si, to steder møter vi på patruljebiler som tydeligvis er kalt ut. Politiet hilser på hverandre, men legger seg ikke opp i hva de andre gjør. De trenger tydeligvis ikke ytterlige assistanse uansett.

Tilbake på Grønland prater Seniorpatruljen med litt ulike folk. Noen stiller enkle spørsmål andre synes bare det er hyggelig å prate med to godt voksne politifolk. Som sagt er de der for alle generasjoner, også de aller minste. Blir de spurt om å komme på besøk i barnehager, drar de gjerne innom om det passer slik. Det er bare hyggelig.

En annen fordel Seniorpatruljen har, er at de holder seg i form. Det blir fort noen kilometer å spasere hver dag, så skal du søke deg hit må du være i en viss fysisk form. De går imidlertid i det tempoet som passer dem. På vår runde var det ganske høyt, men det avhenger også av hva og hvem de treffer underveis.

TRE GENERASJONER *natteravn*

Når du går natteravn viskes alder og generasjoner litt ut, samtidig som de unge lærer av de mer erfarne og de godt voksne lærer av ungdommen. Gatelangs møtte tre ulike generasjoner med natteravn på vei ut en fredagskveld i Oslo sentrum.

Tekst og foto: Anette Haugen

Turid Johnsen (76) er pensjonist, tidligere hjelpepleier og har vært med på nattevandringer og trygget Oslos gater helt siden mai 1993. Hun forteller:

— Med bakgrunn som hjelpepleier hadde jeg i mange år tatt meg av min kreftsyke mor som ønsket å dø i sitt eget hjem. Da hun døde i 1990, måtte jeg selge huset og flyttet til Oslo. I begynnelsen bodde ett av mine tre barn fremdeles hjemme, men etter hvert flyttet også han ut. Jeg hadde vært skilt lenge og plutselig var det ikke lenger noen som hadde bruk for meg.

Turid hadde imidlertid sett en liten annonse i Aftenposten om Nattevandring. Kanskje var det noe? Hun meldte seg, begynte å gå og følte at nå var det endelig noen som hadde bruk for henne igjen. På det meste har hun gått 25 vandringer

per år. Hun føler seg litt som en hest i manesjen. Dette er en så stor del av livet at hun må ut å gå. Dessverre svikter hel-sen litt, slik at hun nå må ta et opphold om vinteren når det er kaldt, men i sommerhalvåret er det ut igjen.

Utrolig givende

Marianne Dønnessen (25) jobber til daglig i butikk og har nå gått natteravn i to år. Hun synes det er utrolig givende og går nesten hver helg, så sant hun ikke har andre planer. Hun sier:

— Jeg kjente noen som gikk natteravn og hadde tenkt på det en stund, men følte jeg ville bli et par år eldre før jeg begynte. Da jeg først ble med bodde jeg i Trondheim og gikk natteravn der. Da jeg flyttet til Oslo tok jeg ganske kjapt kontakt med Natteravnene her også. Selv om du ikke kommer borti noe, er det fint å kunne bidra ved å være en trygghetsfaktor.

Per Ivar Ulven (43) er revisor og begynte å gå natteravn for cirka et halvt år siden. Han går ikke like ofte som Marianne, men har som mål å gå cirka en gang i måneden.

— Jeg meldte meg som natteravn fordi jeg var kommet i en fase i livet der jeg følte

jeg hadde et sosialt overskudd. Jeg kjente litt til Natteravnene fra før og tok kontakt. Det er jeg glad for. Jeg synes det er veldig ålreit å gå, forteller han.

Alder spiller liten rolle

På spørsmål til de tre natteravnene om de føler at de har ulike funksjoner når de er ute i gatene, så synes de heller at generasjonene viskes litt ut når de er ute og går. Som Marianne sier, så tenker hun ikke på alder bare det går an å snakke med de andre. Turid kommenterer en mulig forskjell, som nok egentlig går litt mer på kjønn enn alder:

— Hvis vi møter noen unge, ganske berusede jenter, kan det nok noen ganger være en fordel at det er en dame som meg som prater med dem. Det kan virke beroligende og mindre truende. Ellers tenker jeg sjelden på alder så lenge vi er en god gruppe som går sammen. Det hender jeg får kommentarer som «Hei bestemor, så flink du er», men det er bare artig. Jeg føler meg alltid helt trygg, det er ingen som vil finne på å slå en eldre dame i natteravnvest.

Oppfordringer

— Jeg vil ellers si til unge mennesker at er

Tre generasjoner: Fra vestre: Marianne Dønnessen, Turid Johnsen og Per Ivar Ulven har ulik fartstid som natteravnere, men bidrar alle til å trygge fredagskvelden i Oslo sentrum.

du ny i en by, er dette en fin måte å bli kjent på. Du ser byen fra en annen side, samtidig som du vokser på det, utvikler deg og ser noen andre sider av livet, påpeker Marianne.

— Jeg er fra Hedmark, men har bodd i Oslo i mange år. Jeg er kjent i byen, men synes det er ålreit nå å se byen fra en annen side på en fredagskveld enn fra en pub. Har du et sosialt overskudd vil jeg absolutt anbefale å prøve, uansett alder, kommenterer Per Ivar.

— Jeg føler meg aldri redd når jeg er ute som natteravn og det er aldri for sent å begynne å gå. Er du sprek og har helsen med deg, vil jeg anbefale å prøve selv om

du er godt voksen. Ved å gå natteravn ser du byen på en helt annen måte, fastslår Turid.

Julebordstida

Selv om det å passe på ungdom er en prioritert oppgave for Natteravnene, følger de med på hva som skjer og hjelper folk i alle aldre. Marianne forteller at noen voksne blir litt overrasket om Natteravnene tar kontakt med dem, men de er stort sett positive.

Nå er vi imidlertid snart inne i en tid da mange godt voksne mennesker også kan ha litt ekstra behov for å ha natteravnere ute i gatene. Vi snakker om julebordstida.

Natteravnere som har gått i noen år, har lang erfaring med at dette er en periode da det er mennesker ute på byen som aldri ellers beveger seg ut. Det er ikke alltid en god ting, men de hjelper selvfølgelig til – uansett alder og status.

Det er snart på tide å gå ut og være synlig i gatene nok en fredagskveld. Gruppene settes samme på tvers av aldersgrupper, men alltid slik at det er noen godt erfarne ravner med. Det er viktigere enn fysisk alder, den viskes som sagt litt ut. Her er man sammen om oppgaven, uansett alder, kjønn og bakgrunn.

Viktig jobb: Jon Birger Berntsen (t.v.) og Kåre Ellingsen i Beredskapsetaten har ansvar for en ny Trygghetsindeks for Oslobeboere.

Trygghet for alle generasjoner

Etter en modell hentet fra København jobber Beredskapsetaten i Oslo for tiden med noe de kaller for Trygghetsindeksen. Målet er at Oslo skal bli en tryggere by å bo i for alle generasjoner. For å nå målet samarbeider de med en rekke etater og organisasjoner.

Tekst og foto: Anette Haugen

I fjor ble det gjort et bystyrevedtak om at en såkalt Trygghetsindeks skal implementeres i Oslo. Modellen er hentet fra København og jobben ble gitt til Beredskapsetaten. Første skritt var å skaffe informasjon om hvor trygge innbyggerne i Oslo føler seg og i hvilken grad de utsettes for vold, trusler, innbrudd, tyveri, narkotika, hærverk og ordensforstyrrelser. En del av informasjonen har de nå innhentet via spørreskjemaer som ble sendt ut til fire bydeler i Oslo: Grünerløkka, St. Hanshaugen inklusive sentrum, Gamle Oslo og Frogner. 500 personer i hver bydel, fordelt på ulike

aldersgrupper, ble spurt – altså totalt 2000 personer. Spørsmålene lød på alt fra «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med nabolaget ditt?» til «Har følgende hendelser forekommet i nabolaget de siste 12 måneder...?»

I tillegg har etaten fått nyttig informasjon gjennom fem spørsmål fra en nylig utført publikumsundersøkelse om «Trygghet i Oslo kommune». Denne har vært sendt ut til 30 000 Oslo-innbyggere.

Trekker inn flere

I følge Københavnmodellen skulle samme type informasjon også innhentes fra Politiets registre, både ut i fra hva Politiet selv har oppdaget og hva publikum har anmeldt. På grunn av arbeidsmengden måtte Politiet imidlertid henvise til det som alt finnes i offentlige registre, slik at Beredskapsetaten ble nødt til å tenke litt annerledes her. De har dermed knyttet til seg en rekke ulike samarbeidspartnere både innenfor offentlige etater og frivillige organisasjoner.

Blant samarbeidspartnerne som skal bidra

med viktig informasjon er alt fra =Oslo, Natteravnene, Røde Kors, Kirkens bymisjon, SALUTT (sammen lager vi utelivet tryggere), Politiet, NHO Service, private vaktelskaper og Oslo handelsstand til Bymiljøetaten, Brann- og redningsetaten, Helseetaten v/Legevakten, Barne- og familieetaten, Næringsetaten, Plan- og bygningsetaten, Velferdsetaten, Utdanningsetaten og Rådet for innvandrersamarbeid.

Tiltak

Fram til nå har Beredskapsetaten i stor grad jobbet med innhenting av informasjon, i tillegg til at de har hatt et møte med flere av samarbeidspartene for å se på hvordan de sammen kan bidra til å gjøre Oslo by tryggere. Det er viktig å få alle gode ideer på bordet, ikke minst fra de som faktisk er der ute og ser hvordan ting fungerer.

– Vi jobber nå videre med å lage et kart over hvilke områder det er minst trygt å ferdes i og hvor tiltak bør settes inn.

Forsetter på side 15 >>>

<<< Fra side 10

Samtidig holder vi på med en rapport til politikerne med forslag til tiltak som kan iverksettes. Deretter må politikerne svare med økonomiske bevilgninger eller organisatoriske tiltak, sier Jon Birger Berntsen, beredskapssjef i Beredskapsetaten. Rapporten skal ligge klar i løpet av senhøsten, slik at det kan være mulig å sette i gang en del enkle tiltak allerede i julebordstida – om de finner behov for det. – Men det er viktig å huske på at ikke alt kan gjøres på en gang. Vi jobber på tre plan. Først har vi kortsiktige tiltak som det er lett å sette i gang ganske umiddelbart. Dernest har vi «mellomlange tiltak», prosjekter det kan ta opp til ett år og komme i gang med. Til slutt er det langsiktige tiltak som det av ulike årsaker må jobbes med i et lengre tidsperspektiv, forklarer Kåre Ellingsen, avdelingssjef for strategi og utvikling i Beredskapsetaten. Blant tiltak som kan gjøres ganske kjapt, er slikt som å bedre belysningen på mørke, utsatte steder, beskjæring av planter og busker for å gi bedre oversikt, flytting av drøsjeplasser eller holdeplasser for nattbusser og andre «småting» som likevel kan bety mye for tryggheten til den enkelte.

De eldste tryggest

Ut fra spørsmålene de har stilt ser det ut til at det faktisk er den eldre generasjonen som føler seg tryggest i Oslo by. De har gitt de mest positive svarene. De som føler seg mest utrygge er de voksne i 30–40-årsalderen, mens ungdommen ligger mellom disse to gruppene.

– Vi må være klar over at det er noe som heter reell trygghet og noe som kalles følt trygghet. Det er garantert noen som burde vært litt mer engstelige enn de er når de ferdes ute om natten, ikke minst om det er alkohol innblandet. Aldersgruppen 30–40 år består derimot av en gruppe som nok er litt mer opptatt av omgivelsene sine, påpeker Kåre Ellingsen.

Dette med reell trygghet og følt trygghet er noe de legger mye vekt på i arbeidet med Trygghetsindeksen. Ser et nabolag «sjuskete» ut, er det lett å føle seg utrygg. Ser det velstelt ut føler man seg tryggere. Miljøet betyr mye. Her kommer betydningen av samarbeidet med de ulike etatene inn. I dette tilfelle Plan- og bygningsetaten.

Så har man en helt annen trygghet som ikke går på vold, men for eksempel på om man føler seg trygg hjemme i forhold til

naboene. Her kan man trekke inn samarbeidet med Brann- og redningsetaten. Er det ungdom i nabolaget som kanskje setter på pizza når de kommer hjem fra byen, sovner og forårsaker brann? Eller eldre som kan tenkes å glemme kokeplaten?

Måle tiltakene

Målet med Trygghetsindeksen er altså å gjøre byen tryggere for alle generasjoner og i alle situasjoner. Samtidig understreker de ansvarlige at dette ikke er et universalt virkemiddel og at det heller ikke er alt de kan gjøre noe med. Poenget er å trekke ut de tingene det er mulig å forbedre både på kort og på lang sikt.

For å gjøre byen tryggere for både unge og gamle, er det videre snakk om tiltak i tre kategorier: Teknologiske tiltak, som bedring av belysning, organisatoriske tiltak, som for eksempel å endre trafikkbildet og menneskelige tiltak, som går på informasjon og veiledning.

Etter at tiltak er satt i gang, må disse igjen selvsagt måles for å se om virkningen er slik man håpet – eller om nye vurderinger må til for å oppnå ønsket effekt. Her er igjen dialogen med de som er ute i gatene og rundt i bydelene svært avgjørende.

Ung daglig leder: Anne Stine Hole er 20 år og daglig leder for Generasjonsmøte M AS. (Foto: Anette Haugen)

Besøksvenn Victoria Tao spiller gitar for en sykehjemsbeboer. (Øvrige foto: Generasjonsmøtet M AS)

En flott møteplass m

For tre år siden startet fem jenter ved Foss videregående skole sin egen ungdomsbedrift. Ideen var like enkel som genial. De ansatte ungdom som dro på besøk til utvalgte sykehjem hver lørdag. Dette viste seg å bli en svært positiv og lærerik møteplass for alle parter.

Av Anette Haugen

Da Anne Stine Hole (20), Christina Væting Nergård (21) og tre av deres klassekamerater gikk i 2. klasse ved Foss videregående skole, fikk de muligheten til å starte en ungdomsbedrift. Ideen deres var helt enkelt å ansette unge besøksvenner til å besøke eldre mennesker på sykehjem. På det meste hadde de 25 ansatte, ungdom som ikke bare fikk sin første arbeidserfaring, men som også fikk med seg viktig livserfaring og mye kunnskap på veien. — Dette var så positivt og gøy at da vi var ferdig på videregående var vi ikke klare for å legge ned bedriften vår. Vi omgjorde det

derfor til et AS med navnet Generasjonsmøtet M AS, der jeg er daglig leder og Christina er styreleder. De øvrige fikk tilbud om en plass i styret, forklarer Anne Stine.

Nye besøks hjem

Gatelangs møter Anne Stine på Paulus sykehjem på Grünerløkka, der hun nettopp har hatt et møte for å se om de kan sette i gang et samarbeid. Det var faktisk her hun for tre år siden hadde sitt aller første møte med Geir Hansen, markedssjef i Attendo, som har vært en god samarbeidspartner. Det er gjerne litt enklere å få i et gang et samarbeid med private aktører enn med statlige. Det er ikke like langt fram til beslutningstakingen der.

— Vårt første besøks hjem var Hovseter-hjemmet, men nå har de skiftet eier og det er litt flyttinger på gang, slik at vi er i en mellomprosess der vi søker nye besøks hjem. For tiden har vi to faste sykehjem vi besøker, og vi har rundt femten superflinke og engasjerte ansatte i alderen 14–20

år, forklarer daglig leder, som er minst like engasjert selv.

Ved siden av denne jobben har hun en jobb til, samtidig som hun studerer ved Markedshøyskolen hvor hun får direkte nytte av alt hun lærer. Også kollega og styreleder Christina Væting Nergård studerer ved siden av. Hun studerer Industriell økonomi og teknologiledelse på NTNU, så det er for tiden Anne Stine som tar seg av daglig ledelse.

Bruk av Ipad og Wii

Men hva gjør egentlig de unge når de er på besøk. Og hvilken nytte har de eldre av dette?

— De eldre får noen å snakke med, en hånd å holde i og noen å utveksle erfaringer med. De har så utrolig mange spennende historier å fortelle som vi unge kan lære masse av. En slik samtale, for eksempel om krigen, kan gi mye mer kunnskap enn en historietime på skolen, sier Anne Stine. Videre aktiviseres de eldre på ulikt vis. Lørdag er en fin dag å komme på, for da er

Ny teknologi: Stian Stareng og Grethe Engebretsen fra Prosjekt Generasjonsmøte ved Stovnerskogen sykehjem.

Hyggelig møte: Besøksvenn Mikkel Angelo Anchissi Joner spiller ukulele.

Mellom generasjoner

det ikke alltid det skjer så mye annet. Det kan være snakk om gruppeaktiviteter med spill som bowling, boccia, memory eller mikado og det kan være det de kaller teknologiske aktiviteter.

— Noen ganger bruker vi Playstation til Singstar eller quiz. Andre ganger kan vi bruke Nintendo Wii til ulike sportsspill. Det kan være både utfordrende og gøy. Noe av det mest populære er når vi tar fram Ipaden og viser dem på Google streetview kirken de konfirmerte seg i eller benken der de møtte sin første kjæreste, forklarer hun. Å lage ønsketimer ved hjelp av Spotify og YouTube er også populært. Her trekker Anne Stine fram en hendelse der en besøksvenn fant fram låta «Father and Son» med Cat Stevens og spilte for en eldre mann. Det gjorde umåtelig glede. Det er så enkelt for de unge å finne fram dette, men for de eldre uten den teknologiske bakgrunnen er det virkelig stort.

En givende jobb

Hva betyr så denne muligheten og disse

møtene for de unge besøksvennene?

Sitatet fra en besøksvenn sier sitt: «Å være besøksvenn er mye mer givende enn andre jobber jeg har hatt.»

— Vi gir unge mennesker muligheten til å få en fot innenfor arbeidslivet. Det er ikke mange som ansetter ungdom i den alderen. Samtidig får de en givende og lærerik jobb. Vi gir også unge mennesker et innblikk i hvordan det er å jobbe innenfor eldreomsorgen, med håp om at det kan rekruttere flere til å velge denne veien, sier den unge, daglige lederen.

I sommer tilbød de for øvrig også sommerjobb til 16 ungdommer i alderen 14–16 år gjennom et samarbeid med Sykehjemsetaten. Disse ungdommene fikk tilbud om å være besøksvenn i lokalmiljøet, noe som denne gang konkret dreide seg om besøk på Ryenhjemmet og på Stovnerskogen sykehjem.

Håper å utvide

På sikt håper Anne Stine at hun kan utvide bedriften til å kunne tilby besøksvenner

over hele landet. Det er imidlertid litt inn i framtiden. Det første målet er å kunne utvide videre i Oslo.

— Jeg elsker å holde på med dette. Det gir så mye å se generasjonene møte hverandre. Generasjonsmøtet M AS er ikke bare en bedrift. Det sosiale aspektet er også veldig viktig, fastslår den unge entreprenøren.

Om «Møteplassen mellom generasjoner»

Generasjonsmøtet M AS tilbyr besøkstjenester til sykehjem. De ansetter ungdommer mellom 14 og 20 år som jobber som besøksvenner på sykehjem i Oslo-området. Ungdommene og de eldre gjør sosiale aktiviteter sammen en gang i uken.

Historien bak

Generasjonsmøtet M AS startet som en ungdomsbedrift ved Foss videregående skole i 2011. Det å drive ungdomsbedrift ga mersmak, så de ansvarlige besluttet å endre selskapsform til aksjeselskap etter fullført skolegang. I dag drives Generasjonsmøtet M AS av Anne Stine Hole og Christina Væting Nergård. Les mer på generasjoner.no.

Natteravnskonferansen i Tromsø:

Med tema ungdom

Natteravnene i Tromsø sentrum feirer 20 år. I den anledning ble det holdt en konferanse for natteravner 20. september. Deltakere fra nordre del av Nord-Norge var invitert. Det kom også forespørsler fra andre deler av landet og alle var hjertelige velkomne.

Av Arne Steinvik, leder av Natteravnene i Tromsø sentrum

Det var over 40 påmeldte, men 38 kom, fra Oslo, Sortland og Harstad i sør til Kroken i nord. Varaordfører Anni Skogmann i Tromsø ønsket velkommen og ga Natteravnene et prisverdig skussmål for vår innsats i Tromsø gjennom 20 år. Leder av Kirkens Bymisjon takket for våre bidrag i det nattlige bybildet og kalte oss for de virkelige «superhelter».

Øystein Wennberg, en av initiativtakerne til Natteravnenes oppstart i 1994, fortalte om hvordan det hele startet våren 1994. May Johansen fra «bestemorsgruppa» fortalte også litt om oppstarten og hvordan kontakten med Bergen og Tryg, den gang Vesta, kom i gang og utviklet seg.

Tema ungdom

Konferansen hadde ungdom som tema, ungdom som blir utsatt for press fra mange ulike hold og kan gjøre hverdagen og «hvernatta» svært tøff og slitsom for mange. Per Arve Aas fra U18-gruppa til politiet i Tromsø ga oss et innblikk i hvordan U18-gruppa opplever dagens ungdom, og i politiets møte med ungdom i sentrum av Tromsø og rundt omkring i politiets ansvarsområde.

Neste foredrag ble holdt av Eirik Junge Eliassen. Han er blant annet redaktør av gateavisen «Virkelig». Eirik er en markant og lokal «kjendis» som drev oss med i hans spennende ferd gjennom sitt gatebil-

*En reise: Eirik Junge Eliassens foredrag om gatebildet og dagens ungdomsproblematiske i Tromsø var på mange måter også en reise gjennom Tromsø fra 1980 frem til i dag.
(Foto: Natteravnene i Tromsø)*

Stor deltagelse: Nærmere 40 deltakere kom til jubileumsfeiringen da Natteravnene i Tromsø sentrum markerte at de var 20 år. (Foto: Natteravnene i Tromsø)

de av dagens ungdomsproblematiske. Hans foredrag var på mange måter også en reise gjennom Tromsø fra 1980 frem til i dag.

Etter lunsj var det 45 minutter med stemmen fra Utekontakten i Tromsø. Marlene Bruun Lauridsen fortalte om Utekontaktens arbeid og hvordan de opplevde gatebildet. Gjennom mange års erfaring så kan de si mye om utvikling og endringer i bybildet.

Både Per Arve Aas, Eirik Junge Eliassen og Marlene Bruun Lauridsen kan fortelle om mange dramatiske og svært alvorlige hendelser og episoder med ungdom og om deres dagligliv. Mange av disse har hatt en lite lykkelig slutt. Samtidig ble vi minnet på at det også er mange lykkelige hendelser som har endret mange ungdommers liv til det bedre.

Gatelivet i Tromsø

Jørn Olsen, som er daglig leder i Trygg Vakt, gav oss et bilde av livet på gata i Tromsø. Trygg Vakt er et vekterselskap og står blant annet for opplæring og kursing av ordensvakter på byens utesteder. Jørn Olsen ga et bilde som understreker at Tromsø sentrum på nattestid, særlig i helgene, også er frekventert av andre mennesker enn bare ungdom.

På mange måter understreker han at i Storgaten i Tromsø sentrum kan det ofte være mer mennesker ute kl. 03.00 natt til en søndag, enn en lørdagsettermiddag kl. 15.00. Derfor er han glad for at Natteravnene finnes og er tilstede i bybildet. Han ser med et litt urolig blikk frem mot julebordstiden som snart tar til. Dette er på mange måter den verste tiden, men samtidig også en spennende og hyggelig tid med mange gode hendelser. Til slutt var det Marit Elverland som fortalte litt om deres kurstilbud om «Gatemegling». Natteravnene i Tromsø sentrum har et samarbeid med Røde Kors i Tromsø. Gatemegling kan være en del av dette samarbeidet. Hun gjennomgikk deres opplegg og hvordan det er blitt brukt i Tromsø.

Natteravnsakademiet

Dagen ble avsluttet med «Natteravnsakademiet». Dette er et «studietilbud» hovedsakelig beregnet på nye natteravner. Men selv gamle natteravner kan ha behov for nye vitaminer av og til. Dette er tenkt å være et slags kurstilbud for å gjøre oss som natteravner litt tryggere i vår frivillige aktivitet.

Vi kommer ofte opp i ulike dilemmaer som må løses der og da. Da kan det være lurt å ha diskutert forslag til løsninger. Disse løsningene trenger ikke bestandig å ha et konkret svar, men kanskje er det noen fellesnevner vi har fått gjennom vår erfaring, som vi kan trekke lærdom fra. Vi kan i

alle fall skape en arena hvor vi kan dele våre erfaringer.

Før vi gikk hjem hver til sitt og sine, ble det delt ut blomster til «bestemorsgruppa». En fra denne gruppen var med og startet opp Natteravnene i Tromsø sentrum i 1994. Signe Lise Jæger har vært natteravn fra oppstarten og er fremdeles aktiv. Bestemorsgruppa, eller gruppe 6, har en gjennomsnittsalder på over sytti år. De har holdt sammen som natteravner i mange år og er blant de aller ivrigste natteravnene i Tromsø.

Festmiddag og takk

Kvelden ble avsluttet med en festmiddag på Saga Hotell, en middag som besto av kortreist og lokal mat. Bjørn Nordstrand fra Natteravnrådet holdt en liten tale hvor han oppsummerte dagen og takket oss i Tromsø for et meget vellykket arrangement. En liten, spesiell oppmerksomhet ble gitt leder av Natteravnene i Tromsø sentrum, Arne Steinvik, som har arbeidet frem konferansen og feiringen av 20 år som natteravner i Tromsø.

Natteravnene i Tromsø sentrum ønsker også å takke hovedsakelig Trygg i Bergen for økonomisk og praktisk støtte, Tromsø kommune for sitt økonomiske bidrag og «Gatelangs» ved Lars Norbom med sitt bidrag. Uten disse hadde det ikke kommet i stand noen konferanse.

Med samme mål – et tryggere samfunn, samlet Natteravnene og Stanley Security over femti ansatte og frivillige til sammenkomst i Natteravnenes lokaler en fredag kveld sent i oktober. Kvelden ble naturligvis avsluttet med natteravning i Oslo sentrum.

Tekst og foto: Anette Haugen

Vi har alle, både næringsliv, politikere og frivillige et felles mål og ansvar for å skape en trygg by og et tryggere samfunn. Med dette som bakgrunn inviterte Natteravnene sammen med sin nyeste sponsor, Stanley Security, til en lærerik og trivelig fredagsaften, som ble avsluttet med en tur ut i Oslos gater. I tillegg til kåring av årets natteravn i Stanley Security, en historie fra en erfaren natteravn, informasjon fra politiet om gatebildet i sentrum i helgene, underholdning av en tidligere Idol-deltaker og konkret informasjon om Natteravnenes arbeid, var også et par politikere invitert til å dele sine tanker om hva vi kan gjøre for å skape en trygg by.

De to som møtte opp var partisekretær i Arbeiderpartiet, Raymond Johansen og byråd for helse og sosiale tjenester i Oslo, Øystein Eriksen Søreide. Sistnevnte ble også med ut å gå natteravn mens Raymond Johansen har meldt seg for tjeneste litt senere i høst.

Stor vekst

Først på talerstolen var Raymond Johansen. Han begynte med å gratulere Natteravnene med sine snart 25 år og takket for bidraget og det samfunnsansvaret de har vist i alle disse årene. Videre snakket han om de utfordringene Oslo by har. Det er en by i vekst. Oslo har nå over 600 000 innbyggere og vi blir stadig flere. Samtidig bor det over 200 ulike nasjonaliteter i byen. Da blir en av utfordringene å rekruttere bredt i innsatsen for en tryggere by. Selv om vi fremdeles må kunne si at Oslo er en av verdens tryggeste hovedsteder, så har også vi betydelige utfordringer knyttet til organisert kriminalitet, vinnings-

Et tryggere

Underholdning: Arild Frilstad, som har deltatt i årets Idol, sørget for god stemning før det var klart for å bidra til å trygge Oslos gater.

forbrytelser og rus. Og det er de unge som er mest utsatt.

Følt utrygghet

Noe annet Raymond Johansen påpekte var at folk føler utrygghet – og at det er viktig å gjøre noe med den følelsen. Det er et tverrpolitisk mål å gjøre Oslo til en trygg by. Trygghet skapes av folk, men det skapes også av omgivelsene. Den beste måten å hindre kriminalitet på er å forebygge. Her er samarbeidet mellom næringsliv, kommune, politi og frivillige svært betydningsfullt. For selv om det er viktig med synlig politi, kan ikke det alene løse alle utfordringene. Vi må slå ned på alle former for vold og trakassering, men samtidig ønsker vi at Oslo fortsatt skal være en raus og åpen by. Han avsluttet med å oppfordre enda flere til å melde seg som natteravn – og understreket at den tryggheten voksne,

rusfrie mennesker i gatebildet gir, er utrolig betydningsfull.

Selv gått i nærmiljøet

Raymond Johansen er for øvrig selv far til tvillinggutter på 22 år. Da de var yngre var han med å gå natteravn i nærmiljøet på Furuset i Oslo. Det skjedde ikke mye da de var ute og gikk, men samtidig var det koselig å prate og få kontakt med de andre foreldrene. – Noe annet som er fint med å gå natteravn, er at du blir litt mindre engstelig selv etter å ha vært ute og sett hva som skjer. At jeg skal bli med å gå natteravn i sentrum en fredag nå før jul, henger også sammen med at det er viktig å gå foran som et godt eksempel for å få andre til å melde seg, sier partisekretæren. Han understreker hvor enormt mye de frivilliges innsats betyr. Som sagt kan ikke synlig politi alene løse alle problemene.

e samfunn

Takket: Partisekretær i Arbeiderpartiet, Raymond Johansen, takket Natteravnene for innsatsen gjennom snart 25 år.

Ny erfaring: Byråd for helse og sosiale tjenester i Oslo, Øystein Eriksen Søreide, gledet seg til sin første Natteravnvandring.

Og det er viktig at natta ikke bare er overlatt til pubgjestene alene. Resultatene av Natteravnenes virksomhet er gode – og det kommunen da blant annet kan gjøre er å bidra med å støtte opp om dette arbeidet.

Sitter i Politirådet

Øystein Eriksen Søreide, Høyrepolitiker og byråd for helse og sosiale tjenester, var den andre politiker som innledet forsamlingen fra Stanley Security og Natteravnene. Han hadde frem til da aldri gått natteravn selv, men gledet seg til å bli med ut for å se hvordan det er. Han følte at det var naturlig med hans byrådsansvar å ta med seg denne erfaringen. Innenfor ansvarsområdet hans ligger blant annet rusomsorgen, noe som også betyr at han sitter i det såkalte Politirådet, der de møtes seks–sju ganger i året. Hovedmålet til Politirådet er nettopp å

sørge for sikkerhet og trygghet i Oslo. Her understreket også han at både politiet, kommunen og de frivillige sammen har en viktig rolle. Han synes at de sammen har fått til en god del, selv om det er mange utfordringer igjen.

Natteravning i praksis

– Jeg er glad for å kunne være med å se det frivillige engasjementet i praksis og også at næringslivet er med på å ta ansvar. Jeg må innrømme at det var tider jeg var mer på byen i Oslo enn nå. Derfor er det greit å se hvordan nattelivet fungerer og hvordan Natteravnene jobber i praksis, sier Øystein Eriksen Søreide – og legger til:
– Det er fint at vi kan utfylle hverandre. Vi trenger bidraget til Natteravnene for å skape en trygg by. Da er det samtidig viktig at vi politikere ikke bare snakker, men at vi gir dem en konkret sum hvert år.

Byråden kunne her fortelle at totalsummen som ble bevilget til frivillige organisasjoner i 2014 var på 90 millioner kroner, mens de for 2015 har foreslått å øke beløpet til 100 millioner.

Viktig rolle

Etter å ha vært ute og gått sin første Natteravnvandring kunne Øystein Eriksen Søreide også tilføye følgende:
– Det er ingen tvil om at Natteravnene har en viktig rolle i Oslonatta. Tilstedeværelsen er viktig og blir satt pris på. Flere av de vi møtte ga oss tommelen opp. Det var også hyggelig å være i en fin gruppe som var ute sammen. Frivilligheten Natteravnene representerer er et viktig supplement til jobben Politiet og Oslo kommunes byvakter gjør. Heldigvis har barne- og ungdomskriminaliteten gått betydelig ned. Sammen må vi fortsette å skape en enda tryggere hovedstad.

Gult er kult: Den nye bobilen, Balder, har fått samme farge som Natteravnenes øvrige biler. Lakkert knallgul er den lett synlig. Det vil jevnlig bli gitt opplæring i bruk av bobilen. Innvendig i Balder finner vi både natteravnester, kaffe, kokemuligheter, spyposer, vann og sofa med skinnseter.

Balder — bobil i tjeneste

Endelig har Natteravnene i Oslo sentrum fått sin nye bobil, Balder. Det har lenge vært et ønske om å ha en slik rullende base, som kan flyttes rundt i sentrum etter behov. I starten av september ble det gitt opplæring på kjøring og øvrig bruk av bilen.

Tekst og foto: Anette Haugen

— Da en våre tre natteravn-biler gikk i stykker og måtte vrakes, ble det enighet om at den neste bilen vår skulle være en bobil. Vi har lenge hatt et ønske om å ha en rullende base som vi kan plassere der det er behov, for eksempel om vi blir bedt av politiet om å være til stede på spesielle steder, sier generalsekretær i Natteravnene, Lars Norbom.

Første helg i tjeneste, litt tidlig i høst, ble Balder plassert i Slottsparken.

Natteravnene fikk mange hyggelige kommentarer for den svært synlige tilstedeværelsen. Blant annet fikk de en stor takk fra en jente som hadde grudd seg til å gå alene gjennom parken.

Flere formål

Knallgule Balder er lett å få øye på og Natteravnene er klar på at bobilens tilstedeværelse vil gi flere fordeler. En ting er at de er til stede for alle som trenger dem, at de her både kan tilby en varm kopp kaffe og opptining av frosne tær og fingre en kald vinternatt. Noe annet er at de lett får kontakt med forbipasserende, noe de på sikt håper kan gi rekruttering av frivillige. — I tillegg er dette et tilbud til vandrere som kanskje ikke lenger orker å gå rundt i byen i mange timer en fredagskveld. Da kan de hjelpe til med å betjene bilen — eller de kan komme inn for å ta en pause,

forklarer Lars Norbom.

De har brukt litt ekstra ressurser på å innrede bilen med skinnseter, slik at det skal være hygienisk og lett å rengjøre om de får besøk av festglade folk som ikke føler seg helt bra. Spyposer, vann, varm kaffe og kanskje litt å tygge på, vil være blant det de ville kunne tilby til dem som har behov for det.

Opplæring

En onsdag ettermiddag i september møttes flere natteravn på Ekeberg for opplæring på bruk av bilen. Både som sjåfør og for de som skal betjene den når den er stasjonær, er det en del ting å kjenne til. Lars Norbom lover at slik opplæring vil bli gitt med jevne mellomrom, slik de også har opplæring for natteravn som bruker scooterne de har tilgjengelig.

Trenger du noen å snakke med?

Alle har behov for svar på sine spørsmål, men det er ikke alltid lett å spørre noen du kjenner. Det finnes flere telefon-tjenester og nettsider hvor du kan finne god informasjon og hvor du har mulighet til å stille anonyme spørsmål. Disse sidene kan også være til hjelp for foreldre og andre voksne som lurer på hva de unge er opptatt av.

Barneombudet 22 99 39 50

Svarer på alle type spørsmål fra barn og unge under 18 år.
Tlf: Man–fre kl. 09–15. Nettjenesten:
Klar melding eller Facebook.
www.barneombudet.no

Barnevakten.no

Hjelper foreldre til å delta aktivt i barns mediehverdag gjennom å formidle nyansert informasjon, gode råd og nyttige verktøy.
www.barnevakten.no

Rådgivning om spiseforstyrrelser 948 17 818

Gir råd og veiledning til alle som har eller har hatt en spiseforstyrrelse og til pårørende. Ta kontakt på telefon: 948 17 818 eller mail:
info@nettros.no
www.nettros.no

Alarmtelefon for barn og unge 116 111

Gratis nødtelefon for barn og unge. Holder åpent når barneverntjenesten er stengt.
Man–fre kl. 15–08. Helgene:
Døgnåpent. www.116111.no

Amathea 815 32 005

Tilbyr gratis samtaler og rådgivning om alt som har med graviditet å gjøre.
Åpent: Man–fre kl. 08–20.
www.amathea.no

Røde Kors-telefonen for barn og unge 800 333 21

For alle under 18 år som trenger en voksen å snakke med.
Tlf: Man–fre kl. 14–20.
Chat: Tir–tors kl. 17–20.
www.korspahalsen.no

Dopingtelefonen 800 50 200

Gratis og anonym informasjonstjeneste for alle med spørsmål om doping.
Åpent: Man–fre kl. 09–15.
www.dopingtelefonen.no

Kirkens SOS 815 33 300

Gratis krisetelefon for alle som trenger noen å snakke med, uansett hva det er.
Tlf: Døgnåpent. Chat: man–tors kl. 18.30–22.30. www.kirkens-sos.no

Medietilsynet

Gir informasjon og tips om alt rundt barn og medier, dataspill, trygg nettbruk, digital mobbing, personvern mm.
www.medietilsynet.no

Ung.no

Informasjons- og diskusjonskanal drevet av Barne-, ungdoms- og famili-edirektoratet.
Gir svar på alt du lurer på, har egen spørreside.
www.ung.no

Klara Klok

Informasjonstjeneste om helse, forhold og familie, rusmidler og seksualitet, med primærmålgruppe unge i alder 10–30 år. Har egen spørreside.
www.klara-klok.no

Ungdomstelefonen 810 00 277

Unge svarer unge på spørsmål om seksualitet, legning og identitet.
Åpent: Søn–fre kl. 18–22.
www.ungdomstelefonen.no

RUSTelefonen 08588

Svarer og gir råd på alt rundt rusproblematikk. Du kan være helt anonym. Tlf: Man–søn kl. 11–19. Chat: Man–fre kl. 14–17.
www.rustelefonen.no

Telefon for incest- og seksuelt misbrukte 800 57 000

Gratis hjelpetelefon for incest- og seksuelt misbrukte i alle aldre og av begge kjønn.
Døgnåpent.
www.incest80057000.no

Bekymringstelefonen voksne for barn 810 03 940

For voksne som har bekymringer eller spørsmål rundt barn og unge.
Tlf: Man–fre kl. 09.30–14.30.
Nettjeneste: Døgnet rundt.
www.bekymring.no

Koselig vandr

Klare: Jan Løvlien, Lisbeth Thøger-Andresen, Beate Ravatsbakk, Stian Ravatsbakk og Rønnaug Bakk er klare for en kveld med natteravnning.

Natteravnene i Nes/Årnes gjør ikke bare en samfunnsnyttig jobb når de stiller opp på lokale arrangementer. I tillegg til ros og hyggelige kommentarer fra unge og eldre, får de også med seg flotte kulturopplevelser under sine vandringer.

Tekst og foto: Anette Haugen

Natteravnene i Nes/Årnes

- Ble dannet i nåværende form i 2011
- Går mest under spesielle arrangementer
- Møtested: Ungdomsklubben i flerbruks-huset
- Møtetid: Avtales fra gang til gang, avhengig av arrangementet
- Kontakt: Interesserte kan kontakte Lisbeth på mail: nes@natteravnene.no

Det har også tidligere eksistert natteravnordninger i Årnes, men da var det litt av og på – og det kunne være flere års opphold mellom vandringene. Den «nye oppstarten» kom i 2011. I begynnelsen var det da Årnes frivilligsentral som tok hånd om organiseringen, men senere er ansvaret flyttet over til kulturavdelingen i kommunen.

– Vi har ikke faste dager, men vi går når det er noe som skjer. Vi har blant annet vandringer under Årnesdagene, Handelsstandens dag, Vikingfestivalen, Matfestivalen Brød og Cirkus og når det er ølfestival, forteller Lisbeth Thøger-Andresen, som er ansatt i kulturavdelingen i kommunen og har organisering av Natteravnene som en av sine oppgaver.

Fast gjeng

Det er spesielt når det er ungdomsarrangementer Natteravnene i Nes/Årnes er ute og passer på, men det hender også

at de samles når de lokale festivalene har et mer voksent preg. Årnes er et lite sted. Kommunen har 22 000 innbyggere, så skjer det noe i sentrum, trekkes lett flere aldersgrupper hit. I kommunen er de dessuten flinke til å sette i gang kulturarrangementer.

– Det hender vi er ute også når det ikke skjer noe spesielt, men vi har begrenset med vandrere og er avhengig av at folk melder seg. Det er stor sett en fast gjeng som går, men det kommer også nye. Vi har ikke rekruttert gjennom skolene, men via stands og ved at folk melder seg når vi er ute. Derfor er det viktig å være synlig, sier Lisbeth Thøger-Andresen.

Totalt tror hun de har 40 interesserte på listen. Noen går én gang i året, andre er med på nesten hver eneste vandring. For kontinuitetens skyld, er de svært takknemlig og ganske avhengige av de faste, men samtidig setter de stor pris på alle som tar seg tid til å være med en sjelden gang i

ing elvelangs

blant. Alle bidrag, små eller store, er velkomne.

Voksne ravner

— De fleste av natteravnene våre er godt voksne folk. Noen er kanskje besteforeldre og ble involvert da de selv hadde ungdom. Andre har ungdommer ute nå. Vi ser ikke så mange småbarnsforeldre, men det har ganske sikkert sine naturlige forklaringer. Yrkene natteravnene kommer fra er veldig variert, kort sagt det meste, forteller natteravnkoordinatoren.

Møtestedet deres er i ungdomsklubben. Det passer bra, for da kan de slå av en prat med ungdommen og ungdomsarbeiderne der før de går ut. Dette er med både på å synliggjøre og ufarliggjøre natteravningen. De har ellers som regel at de skal være minst tre i følge når de går. Det får de som regel til, selv om det har skjedd at de må kansellere en planlagt vandring. — Vi har ellers en veldig god dialog med lensmannskontoret. Vi sier alltid fra når vi går ut og avtaler om mulig et møte hos dem i starten av vandringen. Da snakker vi om hva som skjer hvor og når, og om det er spesielle steder vi bør gå innom. Det er stort sett rolig, men det hender det er bråk slik at vi må kontakte politiet, påpeker Lisbeth Thøger-Andresen.

Mye erfaring

Fredagskvelden i september som Gatelangs kommer på besøk, er det mye som skjer. I tillegg til at matfestivalen Brød og Cirkus arrangeres, har de et kulturarrangement gående nede ved Glomma. Kulturskolen er stor i Årnes og mange av barna er med. Det er disse som i kveld skal underholde med små, korte teaterforestillinger nede ved en fantastisk opplyst elvesti.

Vi skal etter hvert ta en tur dit, men først samles Natteravnene i ungdomsklubben klokka 19.30. I dag er det fire ravner som har meldt seg til tjeneste.

Flott: En av teatergruppene stiller gjerne opp på bilde med Natteravnene. Stemningen her er magisk og mystisk.

Stille: Foreløpig er det stille i gatene i Årnes, men kvelden er ennå ung. Og de stille stundenes utnyttes for å utveksle erfaringer - hva skjer i kveld, hva kan vi vente oss?

En av dem er gruppeleder Jan Løvlien som er svært erfaren. Han har vært med å gå natteravn siden oppstarten i Oslo sentrum, han var med å starte en gruppe på Ellingsrudåsen i Oslo — og etter at han flyttet til Årnes i 1999 ble han straks med å gå natteravn da de møttes sporadisk. Nå, etter at ordningen ble reorganisert i 2011, har han vært med nesten hver gang.

På spørsmål om hvorfor han deltar, svarer han enkelt: «Hvorfor finnes Natteravnene? Derfor deltar jeg!»

Av de tre øvrige som stiller denne kvelden er det én erfaren og to nye. Rønnaug Bakk er godt voksen og har vært med på en del vandringer siden 2011/2012. Hun synes det både er fint og viktig å stille opp. De to nye natteravnene er ekteparet Beate og

Stian Ravatsbakk. De er ungdomsforeldre og føler at Natteravnene har en viktig misjon. Det skjer mye der ute.

Ut på runde

Etter å ha fått på seg vester og etter at Lisbeth har gitt en liten orientering til de nye, er det på tide å gå ut i kvelden. Like utenfor ungdomsklubben går vi rett inn i et telt som er satt opp i forbindelse med helgens matfestival, Brød og Cirkus. Festivalen varer fra torsdag til lørdag og akkurat nå er det en konsert på gang. Temperaturen er god for årstiden og det er mye folk her.

Mange nikker og smiler når Natteravnene går forbi i sine gule vester. Noen slår av en prat, men ellers er det foreløpig stille. Akkurat her i teltet avsluttes konserten klokka 20, men det skjer mer på andre arenaer senere. Årnes har også tre utesteder der det til tide kan være liv, så det er greit å gå en runde.

Snart er det også tid for et avtalt møte på lensmannskontoret. I kveld er kontoret betjent til klokka 23, så sant de ikke blir beordret ut. Litt avhengig av hvem og hvor mange som er på vakt i helgen, kan politiet bli nødt til å reise ganske langt til andre steder i Romerriket. Lørdag er det imidlertid flere på vakt og da vil de være på kontoret mye lenger.

Flott vandring

Etter en orientering og en liten prat om hva som skjer, takker Natteravnene for seg på lensmannskontoret og går ut i gatene igjen. Konserten i teltet er avsluttet, men nå er det på tide å ta en tur ned til kulturarrangementet ved elva. Det tar bare fem–ti minutter ned dit og det som venter er en opplevelse.

Hele stien langs Glomma er lyssatt med små fakkellys og guider følger grupper fra en «teaterscene» til den neste. Her fremfører barn og unge i alle aldre – og i flotte kostymer – en fireminutters teatersnutt, før gruppen går videre. Tre av natteravnene i gruppa vår har barn som er med. De forteller at dette er noe stort, noe som veldig mange i Årnes er med på. Natteravnene får igjen hyggelige kommentarer og heldigvis ser det ut til at alle følger gruppene. Ingen er ute på å lage bråk her nede. Det er rett og slett for flott,

Konsert og mat: Brød og Cirkus heter matfestivalen i Årnes. God mat og god underholdning hører naturligvis med.

magisk og mystisk til at noen skaper uro her.

Klokka er bare 21.30 når vi er tilbake i sentrum igjen. Natten er ennå lang og det er tydelig mye folk ute. Natteravnene i Nes/Årnes er usikre på hvor lenge de vil holde på. Det avhenger av hva som skjer. Noen ganger har de planlagt å gi seg

klokka 01.00, men så har noe skjedd og klokka er blitt 05.00. Det hører imidlertid til unntakene.

Så langt har i alle fall kvelden vært rolig og hyggelig. Forhåpentlig fortsetter det slik. Flere av de samme Natteravnene skal også ut å gå lørdagskvelden, så litt søvn er det greit å få.

Sosialt og lærerikt

Fin opplevelse: Kim Marius Ilmo Bolin har gått natteravn et drøyt år og anbefaler andre – også unge – å gjøre det samme.

Kim Marius Ilmo Bolin (25) tror noen vil bli overrasket over hvor mange unge mennesker som er med på å gå natteravn i Oslo sentrum. Selv ble han med for et år siden. Han stortrives og anbefaler absolutt andre å prøve seg. Dette er helt ny måte å bli kjent med Oslo på.

Tekst og foto: Anette Haugen

— Jeg begynte å gå natteravn i november i fjor. Da hadde jeg akkurat flyttet hjem igjen fra Trondheim til Oslo og Søndre Nordstrand. I dag jobber jeg med mitt eget firma, et flyttebyrå, men den gang var jeg fremdeles student og skrev på masteroppgaven min hjemme. Jeg ville ha noe å finne på, samtidig som jeg gjerne ville hjelpe til, forteller Kim Marius Ilmo Bolin. Han hadde sett på nettet at Natteravnene trengte flere vandrere – og i og med at han har yngre søsken, hadde han vært med og gått natteravn lokalt sammen med foreldrene sine. Han syntes dette var OK og tok dermed kontakt.

Intern konkurranse

Kim Marius ble først med i en egen gruppe som stort sett holdt seg rundt Slottsparken. Nå beveger de seg mer rundt i hele sentrum, men dette ble uansett en veldig sosial og hyggelig gjeng å gå sammen med. På spørsmål om hvor ofte han går natteravn, svarer han: — Jeg hadde ikke planlagt å gå så ofte, men da vi i vinter opprettet en uformell, intern konkurranse om hvem som gikk flest ganger, vant jeg den sammen med en til da vi talte opp til slutt. Vi stilte begge på 25 vandringer fra januar til mai. Egentlig hadde jeg ikke tenkt å involvere meg så mye, men nå har jeg blitt sjåfør og vandringsansvarlig. Også tidligere, da han bodde i Trondheim, var Kim Marius engasjert i frivillig arbeid. Da hjalp han til med arrangementer ved et transittmottak gjennom Røde Kors. Det var også svært givende.

Mange situasjoner

Gjennom sine mange vandringer i Oslo sentrum fredagskvelder og noen ganger

også lørdagskvelder, har den aktive natteravnen vært borti mange ulike situasjoner, både av det hyggelige og det mindre hyggelige slaget.

— Jeg har opplevd alt fra slåsskamper og bevisstløse personer, til folk som har sovnet på gata og kastet opp. Ikke minst har vi møtt på mange som trenger å bli kjørt enten hjem eller til legevakta. Vi treffer samtidig veldig mange hyggelig mennesker som gir oss ros. Å gå natteravn er sosialt og veldig lærerik, fastslår Kim Marius. Skal han komme med en appell til folk som har vurdert å gå natteravn, men ennå ikke har stilt opp, så er det enkelt og greit å prøve. Du kan gå en gang i måneden eller en gang i året. Alle bidrag teller.

— Ønsker du å bidra og ta vare på byen din, er dette en flott måte. Jeg er fra Oslo, men det var likevel nesten et lite sjokk å se byen en fredagskveld fra et slikt edru ståsted. Å gå natteravn er veldig spesielt og lærerikt. Jeg håper flere vil prøve – og gjerne flere unge mennesker. For meg har dette vært en veldig positiv opplevelse, fastslår han.

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer artikler som sto på trykk ti år tilbake i tid, den gang bladet het «Respekt». Saken under er hentet fra det sjuende bladet som ble utgitt, nr. 1 – april 2005. (Første nummer kom ut i juni 2002.)

Trond sine høner

Mange natteravngrupper lager posesuppe under vandringene. For å sprite opp litt, utfordret vi Trond Moi, en av Norges mest anerkjente kokker, til å gi oss en suppe som vil smake godt på kalde netter.

En suppe til kalde kvelder

(Ingredienser til 6 personer)

- 1 høne
- 2 hvitløksfedd
- 3 løk
- 1 bit sellerirot
- 1 gulrot
- 1 purreløk
- 3 ss hakket frisk persille
- 1 ts timian
- 1 ts svartmalt pepper

Fremgangsmåte:

1. Del høna i to og sett den på kok med riktig vann, ca 4 liter. Kok opp og skum godt av på toppen.
2. Kutt hvitløk, løk, selleri og gulrot i strimler og ha oppi suppa. La den koke en time eller til høna blir mør. Ta ut høna og la den avkjøle seg litt og plukk kjøttet av beina og ha kjøttet i strimler tilbake i suppa.
- 3) Finstrimle purreløken og la den koke med i 5 minutter.
- 4) Smak til med salt og pepper, timian og persille.

Serveres rykende varm med godt brød og meierismør.

Fem råd for en tryggere bytur

- Ikke ta pirattaxi
- Ikke hør på musikk om du går alene nattetid
- Oppsøk opplyste gater på hjemturen
- Vær observant og våken
- Forsøk å ta følge med venner, når det er mulig

Natteravnenes tips for en tryggere og hyggelig bytur:

- Hold sammen – pass på hverandre og ikke la noen være alene.
- Planlegg hjemreisen: Sjekk busstider, ha reservepenger til drosje og ha en god backup-plan (for eksempel overnattingsmuligheter hos venner, avtalt hjemkjøring, ha strøm på mobiltelefonen). Unngå mørke og lite trafikkerte områder. Velger du å gå hjem – gå i opplyste og befolkede gater.

Konkurranse

HVOR ER PARAPLYEN?

Hvor i Norge befinner natteravnparaplyen seg på dette bildet? Vet du svaret? Send en mail til: gatelangs@natteravnene.no innen 20. januar, så er du med i trekningen av en fin premie.

Løsning i forrige nummer var: Sandefjord. Det visste blant annet Jon S. Rønne fra Hosle. En premie er på vei i posten. Følg også vår konkurranse på Facebook. Med jevne mellomrom stiller vi samme spørsmål der. Lik siden vår «Natteravnene» og følg med på «Paraplyens vandring».

Natteravnene takker gode samarbeidspartnere:

Stanley Security AS
som gir oss gratis alarm-
tjeneste, parkering
med mer.

Joh. Johannson
som gir oss gratis kaffe.

Norpost
som besørger gratis
utsending av
rekrutteringsmateriell.

Norske Shell
som sørger for gratis
drivstoff til bilene våre.

Vi er den ambisiøse meg-generasjonen, som skal briljere, studere, imponere og turnere.

Generasjon Y, det er visst oss. Vi som ser på verden som en lekeplass. Curling-generasjonen som glir gjennom livet, bortskjemte og kravstore. Glasur-generasjonen. Unge når vi kan, voksne når vi må.

Mange merkelapper

Hva mer kalles vi? Millennium-generasjonen, lol-generasjonen. Primadonnaer som bare skal le og leve. Sosiale medier-generasjonen, som lever for likes og comments, hvor vennskap og forhold skapes og brytes ved et museklikk. Vi skal melde, snappe, poste, hadde og attende. Selvutlevering med fotofilter og hashtags. Den ambisiøse meg-generasjonen, som skal briljere, studere, imponere og turnere. De som skal oppnå alt og bli den personen ingen andre er. Vi har mange merkelapper og tydeligvis mye å motbevise. For som Imsdal-reklamen sier det: «Selv om landet var bygget da vi kom, må noen jobbe med påfyllet.»

Se på meg!

For det er jo det samfunnet vi lever i: Konstant på jakt etter det beste bildet, flest følgere og likes. Alltid online, alltid tilgjengelig og øyeblikkene oppleves oftere gjennom kameranlinse og mobilskjerm. Må ha 4G og WiFi og dør om vi får inn Edge. Det beste vi vet er å skryte av oss selv. Se på meg! Jeg har trent! Jeg har spist sunt! Jeg besteg denne toppen! Et samfunn hvor restaurantbesøkene øker med minst fem minutter fordi man skal ta det perfekte bildet av den utvalgte retten. For når var du sist på tur helt uten mobil og dekning? Og når var siste fest eller konsert uten en snap?

Til stede, men fraværende

Kiropraktorene tjener fett på dagens samfunn. Pukkelrygg og musearm har fått egen drop-in. Reklamebransjen må krabbe mer og mer på knærne, for å få lagt reklamen på asfalten — du ser jo sjelden opp på

det som skjer rundt deg, der du går med nesen ned i mobilens mange tusen apper. I dagens samfunn er man til stede, samtidig som man er totalt fraværende. Man spør ikke lenger bestevennene sine om hva som har skjedd den siste tiden fordi det har man sett i en status, et instagram-bilde, eller på en sju sekunders snapchat.

Må være best

Jeg savner gamle dager. Tiden da man lekte sisten, spilte fotball og løp epleslang i gatene, fremfor å sitte klistret foran en skjerm og spille spill dagen lang. Tiden da man ruslet til kompisen for å finne på noe, og ikke bare sendte sms.

Jeg er glad i dagens teknologi, det er ikke det. Man kan lettere holde kontakten med venner og man får sett hva venner og bekjente bedriver tiden sin med på ferie og lignende.

Men dagens ungdomsgenerasjon skal alltid være best. Spise sunnest, trene hardest, tjene mest, være rikost, studere flest fag, oppleve flest ting. Barn får man først

sent i 30-årene etter mange år med studier og fast jobb. Man skal være bedre enn alle andre. Med skyhøye ambisjoner og drøsservis med krav, stiger vi ut i verden.

Slapp av!

Jeg er glad jeg har fått oppleve to verdener: En barndom med mye lek, og en mer voksen tid med teknologiske nyvinninger og kommunikasjonsmuligheter. Det er nå vi bygger påfyllet til en verden som allerede er blitt bygd. Vi må bare huske å leve litt uten alle forventningene og merkelappene. Slapp av. Lev i nuet. Ta hver dag som den kommer. Vi er tross alt generasjon Y. Det kan bare gå en vei da.

Innlegget er skrevet av Martin Jutkvam (19) og ble først publisert på Aftenposten.no (Si ;D) 25. september 2014.

TAKK FOR UTFORDRINGEN!

Nå har vi fjernet palmeolje
i egne matvarer

Mange kunder har utfordret REMA 1000 til å redusere bruken av palmeolje. Vi ønsker å drive en sunn og bærekraftig butikk, så dette engasjementet er vi veldig glade for! Årlig hugges og brennes enorme områder med regnskog for å plante oljepalmer, og når regnskogen rases trues klimaet, dyre- og plantearter, samt livsgrunnet til urfolk. Regnskogens eksistens er helt avgjørende for å bevare et stabilt klima verden over. Det er derfor REMA 1000 ønsker å redusere palmeoljeforbruket.

Helt siden 2011 har vi jobbet målrettet for å fjerne palmeolje fra alle egne matvarer. Og fra nå av kan du være helt trygg på at ingen matvarer merket REMA 1000 har palmeolje som ingrediens. Vi har også ambisjoner om å fjerne palmeolje i absolutt alle egne varer, ikke bare matvarene. Dessuten forsøker vi å påvirke våre leverandører til å redusere forbruket av palmeolje, og har blant annet takket nei til en rekke nyheter fordi de har inneholdt palmeolje.

REMA 1000

Gatelangs

B-blad Returadresse:
Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

*Norsk Kundebarmeter april 2013

Sector Alarm er stolte av å ha Norges
mest fornøyde og lojale boligalarmkunder*

Bli en fornøyd boligalarmkunde du også!

tlf 08090 | www.sectoralarm.no

alltid noen hjemme